

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1093/23-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-201/23-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Dolní Rožínka
Sídlo	592 51 Dolní Rožínka 1
E-mail	vedeni@zsdr.cz
IČO	43 380 247
Identifikátor	600 130 126
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Špaček
Zřizovatel	Obec Dolní Rožínka
Místo inspekční činnosti	Mateřská škola, Dolní Rožínka 136 Základní škola, Dolní Rožínka 1 Základní škola, Dolní Rožínka 136 Školní družina, Dolní Rožínka 1 Školní družina, Dolní Rožínka 136 Školní jídelna – výdejna, Dolní Rožínka 1 Školní jídelna – výdejna, Dolní Rožínka 136
Inspekční činnost na místě	4. – 6. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola Dolní Rožínka, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Ke dni inspekční činnosti se vzdělávalo 34 dětí ve dvou třídách mateřské školy (dále MŠ). Z toho 10 dětí plnilo povinné předškolní vzdělávání (jeden s odkladem školní docházky), jedno dítě nedovršilo věku tří let.

V základní škole (dále ZŠ) se vzdělávalo v osmi třídách 113 žáků a ve dvou odděleních zájmového vzdělávání bylo v době inspekční činnosti zapsáno 45 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce ředitele školy (dále jen ředitel) se zaměřuje na zvyšování kvality vzdělávání, stabilizaci počtu dětí a žáků či rozvoj gramotností. Dále se zaměřuje na vybudování dobrého prostředí pro vzdělávání dětí, žáků a na propojení všech součástí organizace, spolupráci základní a mateřské školy. Tyto cíle se řediteli postupně daří úspěšně naplňovat.

Řízení v celé organizaci je založené na otevřené komunikaci a osobní zodpovědnosti pedagogů za plnění pracovních povinností. Vedením MŠ je pověřena zástupkyně ředitele. Uplatňovaný styl řízení však ne zcela podporuje utváření a udržování příznivých podmínek pro vzdělávání dětí. Nízká efektivita kontrolního systému se projevuje především v oblasti organizace vzdělávání. Není jednotné plánování ve třídách, třídní vzdělávací programy nevycházejí ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV), není sjednoceno využívání pedagogické diagnostiky, není sjednocena diferenciací a individualizací vzdělávání dětí. Nevhodně byl také nastaven vnitřní režim. Nebyla respektována doba pro odpočinek dětí (byl zkracován), organizování výdeje stravy a v jedné třídě nebylo vhodně nastaveno souběžné působení obou učitelek. Kontrolní systém v ZŠ je funkční. Závěry z hospitační činnosti, konkrétní doporučení a následné cílené ověření posunu úrovně se úspěšně promítají do pedagogického procesu v základní škole, ale i v práci předmětových komisí a metodických sdružení. K řízení a plynulému přenosu informací mezi jednotlivými aktéry vzdělávání napomáhá elektronický informační systém, nástěnky a osobní každodenní styk. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (v celé organizaci) vychází zejména z reálných potřeb školy. Každý pedagog v organizaci má složku s plánovanou nabídkou vzdělávání, které může absolvovat, která zároveň slouží k efektivní přehlednosti. Nové nabyté zkušenosti ve vzdělávání pedagogů zpětnou vazbou monitoruje vedení školy v rámci hospitační a kontrolní činnosti.

Ředitel vyhodnocuje stav materiálně technického zázemí a systematicky jej obnovuje a dovybavuje didaktickými pomůckami. Pro svou činnost využívá organizace okolní přírodu, školní hřiště, které jsou náležitě využívány zejména k realizaci pohybových aktivit. Ve škole jsou vytvořeny vhodné materiální a organizační podmínky pro účinnou podporu výuky prostřednictvím tabletů ve třídách druhého stupně.

Zájmové vzdělávání disponuje vlastními prostory. Účastníci dále úspěšně a efektivně využívají i ostatní prostory školy (tělocvičnu, školní hřiště, počítačovou učebnu).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Veškeré aktivity v mateřské škole probíhaly v klidné a příjemné atmosféře. Přístup učitelů byl empatický, vstřícný. V denním programu byly zakotveny prosociální aktivity (komunitní kruh, pravidla vzájemného soužití). Prostředí pro vzdělávání bylo připravené, dostatečně byly zařazovány pohybové a hudební aktivity.

Plánování pedagogické práce však nebylo dostatečně funkční a ve třídách bylo zcela odlišné. ŠVP PV neslouží dostatečně k tvorbě třídních plánů v obou třídách. Plánování bylo sice pravidelně vyhodnocováno, ale východiska pro poskytování individuální péče především vzhledem k pedagogické diagnostice nebyla nastavena jednotně. Cíle vzdělávacích činností nevykazovaly v jednotlivých třídách dostatečnou diferenciaci vzhledem k věkovým zvláštnostem dětí. V první třídě byly dobře diferencovány včetně poskytování individuální péče, ve druhé třídě diferenciací cílů vzhledem k věku scházela. V této třídě také během dne převládaly řízené činnosti. Spontánní a řízené činnosti tak nebyly v rovnováze.

V oblasti komunikativních dovedností byl dětem poskytován dostatečný prostor k samostatnému řečovému projevu. Během celého dne byla využívána říkadla, básničky a zpěv písní, které děti spontánně a s chutí reprodukovaly.

V hospitovaných hodinách na prvním stupni probíhala výuka v klidné a příjemné atmosféře s přizpůsobeným tempem vzdělávání žáků s výraznou podporou sociálních a komunikativních dovedností. Učitelé zařazovali v hodinách didaktické hry, které umožňovaly aktivní a efektivní zapojení žáků do výuky. Žáci měli prostor pro vyjadřování vlastních názorů a prezentování svých znalostí. Využívání vhodných a pestrých metod a forem ve vzdělávání vedlo k úspěšnému rozvoji dovedností k učení. Podpora vnitřní motivace žáků formou pochvaly a povzbuzení pozitivně ovlivnila jejich přístup ke vzdělávání. Nízký počet žáků umožňoval pedagogům nejen zohlednit odlišné vzdělávací potřeby žáků, ale i podpůrně uplatňovat individuální přístup k jednotlivým žákům. Výrazně tak napomohl přispět k efektivitě celého výchovně vzdělávacího procesu.

Odpovědný přístup žáků k zadávaným úkolům i hodnocení jejich výkonu bylo vhodně podpořeno povzbuzením a pochvalou, pouze ve výjimečných případech nebyl dán prostor pro případnou sebereflexi a vzájemné hodnocení. Méně často byla zaznamenána diferenciací činností a velmi malá míra využití digitálních a informačních technologií na prvním stupni školy.

Okrajově zařazovaná frontální metoda se samostatnou prací žáků, skupinové práce či práce ve dvojicích měly efektivní dopad na vzdělávání žáků. Důraz byl kladen na propojení získaných poznatků s příklady z praxe, názornost, což podporovalo porozumění a zájem žáků.

V úvodu vyučovacích hodin na druhém stupni základní školy vyučující spíše seznamovali žáky s předpokládaným průběhem hodiny. Již méně se zaměřovali na sdělení cíle hodiny a nemohli pak v závěru požádat žáky o zamyšlení nad tím, do jaké míry se jim podařilo jej naplnit. Rovněž méně byly využívány příležitosti žáky zaujmout již úvodním motivačním působením. V dalším průběhu se však všem vyučujícím dařilo získat a udržet pozornost žáků. Přispělo k tomu často nápadité zadání samostatných prací. Vyučující jej většinou formulovali přehledně a srozumitelně, nemuseli rušit soustředění žáků dalšími dodatečnými pokyny. Všichni žáci bez prodlení zahajovali práci. Bylo zřejmé, že také s využitím detailní

znalosti osobnosti každého z nich se učitelům daří úspěšně podporovat jejich správné pracovní návyky.

Kontrola výsledků samostatné práce byla většinou omezena pouze na společné procházení správných odpovědí. Jiné formy kontroly užity nebyly, proto většinou také chybělo uplatnění efektivního diferencovaného přístupu.

Při výuce v počítačové učebně pedagogové vhodně využívali přirozený zájem žáků o práci s počítačovou technikou. Velmi účinná byla podpora výuky prostřednictvím tabletů v několika hodinách. Jejich použití bylo optimálně organizováno, obešlo se bez sebemenších prostojů, bylo využíváno operativně a přiměřeně probíranému tématu.

V závěru vyučovacích hodin všichni pedagogové zařazovali zhodnocení práce, často s využitím žákovského sebehodnocení a výjimečně i vzájemného hodnocení.

Ve všech navštívených hodinách byla příznivá pracovní atmosféra, vyučující dokázali spojit důsledné vyžadování plnění povinností s empatickým a laskavým přístupem k žákům.

Po vyučování mají účastníci zájmového vzdělávání dostatečný prostor pro spontánní hru s možností volby řízených činností. Při jednotlivých aktivitách jsou vhodně a nenásilně vedeni k dodržování nastavených pravidel, vzájemnému naslouchání a respektování. Výhodou je možnost využití venkovních prostor pro realizaci odpočinkových a sportovních aktivit.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků dětí v jednotlivých oblastech učitelky průběžně monitorují prostřednictvím vedených záznamových archů (pedagogická diagnostika). Nebylo však vždy patrné, jak se s nimi dál pracuje a jakým způsobem jsou využívány v plánování.

Děti při vzdělávání prokazovaly potřebnou samostatnost, bez problémů se zapojovaly do společných aktivit, dokázaly provázat jednotlivé poznatky s reálným životem, vyvinout úsilí, soustředit se, reprodukovaly množství říkadel a písni. Přiměřeně k věku a individuálním možnostem zvládaly pracovní a hygienické návyky. Přirozeně spolu komunikovaly, uměly požádat o pomoc, vyprávět, zapojit se do pohybových aktivit. Dokázaly si uklízet pomůcky, hračky a pracovat podle zadání.

Nejmladší děti se dobře adaptovaly na zvládání pobytu ve škole bez přítomnosti rodičů. Většinou respektovaly nová pravidla a strukturu činností, zřejmý byl důraz školy na jejich postupný rozvoj v oblasti komunikace a sebeobslužných činností.

Výsledky vzdělávání v základní škole jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Při analýze souhrnných výsledků vzdělávání žáků na pedagogických radách škola eviduje výrazné zhoršení průměrného prospěchu při přechodu žáků z prvního na druhý stupeň. Přijímaná opatření (střídání učitelů z druhého stupně školy ve vyučování v 5. ročníku) se však netýká žáků, kteří na druhý stupeň přicházejí z jiných škol a mají tedy jen částečnou účinnost. Jiná interní porovnávání výsledků (například v delších časových řadách) škola neprovádí. Je pozitivní, že na konci školního roku 2022/2023 nebyl v základní škole žádný neprospívající žák.

Škola se účastnila externího testování. Žáci 5. ročníku dosáhli ve vybraných předmětech průměrných výsledků a žáci 9. ročníku výsledků mírně pod celostátním průměrem. Byla přijata opatření na úrovni vyučujících jednotlivých předmětů, jejich účinnost zatím vyhodnocena nebyla. Další částečné porovnání získává škola v souvislosti s umístěním v různých soutěžích. Školu sice reprezentují pouze vybraní jedinci, účastní se však řady

soutěží různého zaměření. Největších úspěchů dosáhli žáci v soutěžích finanční gramotnosti, jazykových soutěžích a v soutěžích dětské recitaci. Další informace získává škola při besedách se svými absolventy. Nemá poznatky o tom, že by někdo z žáků měl výrazně jiné hodnocení z některého předmětu na střední škole.

Školní poradenské pracoviště i v průběhu roku aktivně reaguje na vhodnost nastavení doporučení poradenských zařízení vzhledem ke konkrétním žákům a situaci, ve které se tito žáci nacházejí. Učitelé byli informováni o vhodných postupech při jejich vzdělávání. Při hospitační činnosti bylo patrné, že tyto postupy jsou úspěšně zohledňovány.

V oblasti prevence rizikových jevů jsou preventivní témata podrobně rozpracována do jednotlivých ročníků a vzdělávacích oblastí.

Škola úspěšně spolupracuje s rodiči, se Speciálně pedagogickým centrem Březejc v oblasti poskytování logopedické péče, s Pečovatelským domem, ale je i oboustranná velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem. Pořádá pro ně vystoupení, slavnosti a další různé akce (Svatý Martin, Čertovské hrátky apod).

Velmi dobrá je vzájemná spolupráce mezi oběma typy škol v oblasti vzájemného poskytování informací.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti byl jmenován nový ředitel školy

Silné stránky

- Úspěšné působení pedagogů při budování příznivé pracovní atmosféry ve škole (4.1)
- Nápaditá práce s týdenními i denními cíli ve výuce na 1. stupni ZŠ (4.1)
- Úspěšné využití digitální techniky - tabletů při podpoře výuky žáků na 2. stupni ZŠ (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- ŠVP PV není východiskem pro třídní plánování v obou třídách MŠ (1.2)
- Nejednotný styl řízení včetně nevhodné organizace činností měl negativní vliv na vzdělávání dětí v MŠ (2.1)
- Nízká míra uplatnění diferencovaného přístupu k žákům při výuce v ZŠ (4.2)
- Absence využití digitální techniky na 1. stupni ZŠ (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Příklady inspirativní praxe

- S využitím promyšleně připravených organizačních a technických podmínek vyučující na druhém stupni základní školy účinně podporují výuku prostřednictvím tabletů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit třídní plánování v MŠ tak, aby vycházelo důsledně ze ŠVP PV, který bude pravidelně aktualizován
- Sjednotit vzdělávání v obou třídách MŠ tak, aby bylo zajištěno pravidelné střídání spontánních a řízených činností a byly zajištěna diferenciací vzdělávání podle věkových zvláštností dětí
- Sjednotit plánování a individualizaci vzdělávání na základě pedagogické diagnostiky v obou třídách MŠ
- Nastavit vhodně denní režim tak, aby nebyl zkracován odpočinek dětí v MŠ
- Nastavit v obou třídách MŠ souběžné působení obou učitelek v rozsahu nejméně 2,5 hodiny tak, aby bylo účelné a přínosné pro vzdělávání dětí
- Aktivní zvýšení míry využití digitální techniky na 1. stupni ZŠ
- Zvýšit míru uplatnění diferencovaného přístupu k žákům při výuce v ZŠ

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání UŽ VÍM, PROČ..., ze dne 30. 8. 2017, včetně dodatků: k 1. 9. 2021, ze dne 31. 8. 2022 a ze dne 31. 8. 2023
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Dolní Rožínka, s platností od 1. 9. 2021
3. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální, ze dne 1. 9. 2014
4. Školní vzdělávací program, školní družina při ZŠ a MŠ Dolní Rožínka Kdo si hraje, nezlobí, s platností od 1. 3. 2010, včetně dodatku ze dne 26. 8. 2015
5. Školní matrika vedená v listinné (MŠ, ŠD), elektronické (ZŠ) podobě ke dni inspekční činnosti
6. Doklady k přijímání dětí a žáků ke vzdělávání pro školní rok 2023/2024
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště
8. Třídní plánování mateřské školy
9. Třídní knihy mateřské školy pro školní rok 2023/2024
10. Přehled docházky pro školní rok 2023/2024
11. Pedagogická diagnostika dětí
12. Třídní knihy základní školy vedené v elektronické podobě ve školním roce 2023/2024
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2023/2024

14. Výroční zpráva za školní rok 2022/2023, ze dne 3. 10. 2023
15. Zápis z jednání s ředitelem školy, ze dne 6. 10. 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Mgr. Eva Švihálková, školní inspektorka

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

4. 11. 2023

ZŠ a MŠ Dolní Rožínka
Dolní Rožínka čp. 1
592 51 DOLNÍ ROŽÍNKA
IČO 433 80 247
BÚ 2000137233/2010

(+420) 775 561 738

reditel@zsdr.cz

www.zsdr.cz

17. 11. 2023

ZSDR-23/2023

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE
k rukám ředitelky inspektorátu

Připomínky k závěrům inspekční zprávy č. j. ČŠIJ-1093/23-J (§174 odst. 11 školského zákona)

SLABÉ STRÁNKY ŠKOLY

ŠVP PV není východiskem pro třídní plánování v obou třídách MŠ (1.2)

Třídní plánování (podle kapitoly v inspekční zprávě Hodnocení průběhu vzdělávání vyplývá, že jde asi o třídní vzdělávací programy - TVP) v obou třídách vychází z charakteristiky tříd a týká se konkrétní vzdělávací nabídky opírající se o ŠVP, kterou pedagogové nabízí v rámci integrovaných bloků (též vycházejících z ŠVP, kde jsou zřetelně uvedeny a rozpracovány). TVP není a nemusí být ucelený a písemně zpracovaný dokument (jako je ŠVP), ale měl by to být vždy otevřený pracovní plán pedagoga, který je vytvářený, respektive dotvářený postupně a na začátku října rozhodně nemusí (a ani nemůže) být v konečné podobě. Ač je TVP nezávazný a pouze doporučený dokument (učitel si v něm sám pro sebe, a v podobě jaká mu nejlépe vyhovuje, rozpracovává konkrétní vzdělávací nabídku popsanou v ŠVP) a není povinnou dokumentací pedagoga (zůstává jen jeho pracovním materiálem), mají ho obě naše třídy vytvořené (inspektor viděl) a na základě ŠVP rozpracované. ŠVP PV tedy JE východiskem pro naše plánování v obou třídách.

Nejednotný styl řízení včetně nevhodné organizace činností měl negativní vliv na vzdělávání dětí v MŠ (2.1)

Nerozumím a nechápu obecnou formulaci o negativním vlivu na vzdělávání dětí, který souvisí s bodem 2.1 v Kritériích hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. O jakém konkrétním negativním vlivu na vzdělávání dětí je řeč, když v prvním odstavci inspekční zprávy Hodnocení průběhu vzdělávání se píše, že

“Veškeré aktivity v mateřské škole probíhaly v klidné a příjemné atmosféře. Přístup učitelek byl empatický, vstřícný. V denním programu byly zakotveny prosociální aktivity (komunitní kruh, pravidla vzájemného soužití). Prostředí pro vzdělávání bylo připravené, dostatečně byly zařazovány pohybové a hudební aktivity.

...

V oblasti komunikativních dovedností byl dětem poskytován dostatečný prostor k samostatnému řečovému projevu. Během celého dne byla využívána říkadla, básničky a zpěv písní, které děti spontánně a s chutí reprodukovaly.”

I při osobních pohovorech (jak s jednotlivými pedagogickými pracovníky, tak se mnou jako ředitelem školy) bylo vzdělávání dětí, jako proces výchovy, který poskytuje aktivní rozvoj v bezpečném a spokojeném prostředí, chváleno. Negativní vliv na vzdělávání dětí bych chápal, že může mít např. pedagogický styl, který je vůči dětem nepodporující, nesympatizující, nevstřícný, neempatický, nenaslouchající nebo manipulativní. Ale výše zmíněný nejednotný styl řízení (ať už si pod tím mám představit cokoliv) z mého pohledu nikoliv.

V kapitole inspekční zprávy Hodnocení podmínek vzdělávání je kromě dalšího vytykáno nejednotné plánování ve třídách. Nejednotné plánování na základě nepovinné dokumentace v podobě TVP?! V RVP PV je přímo psané, že

integrované bloky (které v ŠVP PV máme uvedené) mohou být společné pro celou školu nebo se mohou v rámci jednotlivých tříd lišit! Obsah bloků je poté konkretizován až na třídní úrovni tak, aby příliš nesvazoval pedagogické pracovníky a a neomezoval je v tom, jaké konkrétní činnosti dětem ve své třídě v rámci bloků nabídnou. Přesně dle pokynů a doporučení uvedených v RVP PV.

Rozuměl bych námitkám namířeným na konkrétní práci zástupkyně MŠ, ale psát o negativním vlivu řízení na celé vzdělávání dětí po jedné dopolední návštěvě (potažmo v prvním říjnovém týdnu), nekonkrétně a bez předchozího vysvětlení, nedokážu přijmout.

Obecně

Vše, co je v kontextu obou výše zmíněných slabých stránek školy v rámci MŠ v celé inspekční zprávě vytýkáno, je tedy jednostranný úhel pohledu pana inspektora nezaložený na faktech souvisejících s RVP (potažmo naším ŠVP) a spíše působí účelovou manipulací a podjatostí.

Nejsme ukázkou dokonalosti a v mnoha ohledech nás v MŠ čeká spousta práce. Připustil bych tím pádem například diskuzi nad stylem aktualizace ŠVP, který je dělán formou dodatku (nastaveno dřívějším ředitelem, plánujeme jeho přepracování tak, aby byl více přehledný a srozumitelný). Stejně tak tuším, že je například třeba zapracovat na pedagogické diagnostice, případně diferenciaci a individualizaci. To vše ale koresponduje s mojí vizí a budoucím směřováním mateřské školy... Konkrétní a legislativou podložené připomínky přijímám, tyhle nikoliv.

Absence využití digitální techniky na 1. stupni ZŠ (4.2)

Během úvodního setkání s týmem inspektorů nám bylo sděleno, že nemáme nic měnit a hodiny mají probíhat podle toho, jak jsou naplánované. Pedagogové nejen na 1. stupni tedy volili formy a metody výuky tak, aby odpovídaly stanoveným výukovým cílům jednotlivých hodin. Ve vzorku hodin, které byly navštíveny, pak používali učitelé jiné pestré metody a formy, které vedly k úspěšnému rozvoji dovedností k učení (viz. konstatování inspekční zprávy v kapitole Hodnocení průběhu vzdělávání). Příprava byla tedy promyšlená a sledovala určité cíle. V daném kontextu nebylo efektivní uměle zařadit do sledovaných hodin digitální techniku. To ale neznamená, že ICT technika nebyla v přípravách učitelů na jiné hodiny, což dokazuje mimo jiné záznam v kalendáři rezervací tabletů, který byl inspektorům v rámci představení promyšlené organizace podmínek předveden - viz Závěr inspekční zprávy a Příklady dobré praxe.

Je v tomto kontextu tedy logické a zřejmé, že úspěšnému využívání digitální techniky na 2. stupni v naší škole předchází její stejně promyšlené využívání na stupni prvním. Navíc o tom, že si naše škola zakládá na efektivním a smysluplném využíváním ICT během výuky na obou stupních základní školy svědčí i další skutečnosti. Například to, že za loňský školní rok byly tablety využity v cca 370 hodinách napříč oběma stupni školy (viz zprávy o udržitelnosti IROP). Navíc je každoročně práce s iPady (a obecně ICT) sledována během hospitační činnosti vedením školy (viz záznamy z těchto hospitací). Rovněž je dlouhodobým cílem naší školy, aby pedagogičtí pracovníci byli na podobnou práci dobře připraveni, což dokládá i Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kde je právě tato oblast uvedena v prioritách školy.

Pokud tedy bylo shledáno, že využití ICT na druhém stupni je příkladem inspirativním, v žádném případě nelze v kontextu s výše popsáním a na základě pár navštívených hodin mluvit o tom, že by využití ICT na 1. stupni bylo slabou stránkou školy.

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

Čj.: ČŠIJ-1489/23-J
Sp. zn.: ČŠIJ-S-201/23-J
14. 12. 2023

Stanovisko k připomínkám

Ředitel právnické osoby Základní škola a Mateřská škola Dolní Rožínka (dále „škola“), podal připomínky k inspekční zprávě čj. ČŠIJ-1093/23-J dle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

1. Ředitel školy v připomínkách k části na straně 5 k mateřské škole uvádí:

Třídní plánování (podle kapitoly v inspekční zprávě vyplývá, že jde asi o třídní vzdělávací programy TVP) v obou třídách vychází z charakteristiky tříd a týká se konkrétní vzdělávací nabídky opírající se o ŠVP, kterou pedagogové nabízí v rámci integrovaných bloků (též vycházejících ze ŠVP, kde jsou zřetelně uvedeny a rozpracovány. TVP nemusí být ucelený a písemně zpracovaný dokument (jako je ŠVP), ale měl by to být otevřený pracovní plán pedagoga, který je vytvářený, respektive dotvářený a na začátku října nemusí být v konečné podobě. Ač je TVP nezávazný a pouze doporučený dokument (učitel si v něm sám pro sebe, a v jaké podobě mu nejlépe vyhovuje, rozpracovává konkrétní vzdělávací nabídku popsanou v ŠVP) a není povinnou dokumentací pedagoga (zůstává jeho pracovním materiálem), mají ho obě naše třídy (inspektor viděl) a na základě ŠVP rozpracovaný. ŠVP je tedy východiskem pro naše plánování v obou třídách.

Stanovisko inspekčního týmu:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání UŽ VÍM, PROČ... (dále ŠVP), ze dne 30. 8. 2017, včetně dodatků: k 1. 9. 2021, ze dne 31. 8. 2022 a ze dne 31. 8. 2023 je nefunkčním dokumentem, protože není v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a to v oblastech popsaných v Protokolu o kontrole Čj. ČŠIJ-1094/23-J, kde je uvedeno: Školní vzdělávací program nebyl průběžně aktualizován a neobsahuje informace z následujících okruhů: obecná charakteristika, podmínky vzdělávání, organizace vzdělávání, vzdělávací obsah a evaluační systém. V protokolu je dále popsáno, z jakých důvodů není v souladu. Patří tam i oblast třídního plánování. Rámcový vzdělávací program v kapitole 12. Zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu uvádí: „Ve školním vzdělávacím programu je popsáno, jakým způsobem budou integrované bloky zpracovány až na úrovni třídy (východiska pro plánování, přípravu a realizaci).“ Vzhledem k tomu, že ve školním vzdělávacím programu tato část schází, učitelky plánovaly v každé třídě rozdílně. V jedné třídě bylo plánování na dobré úrovni, ale nevycházelo ze ŠVP. Ve druhé třídě vycházelo ze ŠVP, ale neplatného. ŠVP tak není východiskem pro třídní plánování. Tato skutečnost byla řediteli sdělena při projednávání závěrů z inspekční činnosti dne 6. 10. 2023. Dále bylo při inspekční činnosti vysvětleno, že se jedná o otevřený dokument, který je průběžně doplňován

a vyhodnocován, ale musí vycházet ze ŠVP, které musí být v souladu s RVP. Dále musí být pravidelně evaluován a dokladem o naplňování jsou zápisy v třídních knihách. Také, naše legislativa s TVP pracuje, a to v Katalogu prací, kde je uvedeno, že učitelky v 9. platové třídě zpracovávají třídní vzdělávací programy.

Připomínkový výrok v inspekční zprávě je tímto potvrzen.

2. Ředitel školy v připomínkách k části na straně 5 k mateřské škole uvádí:

Nejednotný styl řízení včetně nevhodné organizace činností měl negativní vliv na vzdělávání dětí v MŠ (2.1). Nerozumím a nechápu obecnou formulaci o negativním vlivu na vzdělávání dětí, který souvisí s bodem 2.1 v Kritériích hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. O jakém konkrétním negativním vlivu na vzdělávání dětí je řeč, když v prvním odstavci inspekční zprávy Hodnocení průběhu vzdělávání se píše, že

„Veškeré aktivity v mateřské škole probíhaly v klidné a příjemné atmosféře. Přístup učitelek byl empatický, vstřícný. V denním programu byly zakotveny prosociální aktivity (komunitní kruh, pravidla vzájemného soužití). Prostředí pro vzdělávání bylo připravené, dostatečně byly zařazovány pohybové hudební aktivity.

V oblasti komunikativních dovedností byl dětem poskytován dostatečný prostor k samostatnému řečovému projevu. Během celého dne byla říkadla, básničky a zpěv písní, které děti spontánně a s chutí reprodukovaly.“

I při osobních pohovorech (jak s jednotlivými pedagogickými pracovníky, tak se mnou jako ředitelem školy) bylo vzdělávání dětí, jako proces výchovy, který poskytuje aktivní rozvoj v bezpečném a spokojeném prostředí, chváleno. Negativní vliv na vzdělávání dětí bych chápal, že může mít např. pedagogický styl, který je vůči dětem nepodporující, nesympatizující, nevstřícný, neempatický, nenaslouchající nebo manipulativní. Ale výše zmíněný nejednotný styl řízení (ať už si mám pod tím mám představit cokoliv) z mého pohledu nikoliv.

V kapitole inspekční zprávy Hodnocení podmínek vzdělávání je kromě dalšího vytykáno nejednotné plánování ve třídách. Nejednotné plánování na základě nepovinné dokumentace v podobě TVP?! V RVP PV je přímo napsané, že integrované bloky (které v ŠVP PV máme uvedené) mohou být společně pro celou školu nebo se mohou v rámci jednotlivých tříd lišit! Obsah bloků je poté konkretizován až na třídní úrovni tak, aby příliš nesvazoval pedagogické pracovníky a neomezoval je v tom, jaké konkrétní činnosti dětem ve své třídě v rámci bloků nabídnou. Přesně dle pokynů a doporučení uvedených v RVP PV.

Rozuměl bych námitkám namířeným na konkrétní práci zástupkyně MŠ, ale psát o negativním vlivu řízení na celé vzdělávání dětí po jedné dopolední návštěvě (potažmo v prvním říjnovém týdnu), nekonkrétně a bez předchozího vysvětlení, nedokážu přijmout.

Obecně

Vše, co je v kontextu obou výše zmíněných slabých stránek školy v rámci MŠ v celé inspekční zprávě vytykáno, je tedy jednostranný úhel pohledu pana inspektora nezaložený na faktech související s RVP (potažmo naším ŠVP) a spíše působí účelovou manipulací a podjatostí.

Nejsme ukázkou dokonalosti a v mnoha ohledech nás čeká v MŠ spousta práce. Připustil bych tím pádem například diskusi nad stylem aktualizace ŠVP, který je dělán formou dodatků (nastaveno dřívějším ředitelem, plánujeme jeho přepracování tak, aby byl více přehledný a srozumitelný). Stejně tak tuším, že je například třeba zapracovat na pedagogické diagnostice, případně diferenciaci a individualizaci. To vše ale koresponduje s mojí vizí a budoucím směřováním mateřské školy... Konkrétní a legislativou podložené připomínky přijímám, tyhle nikoliv.

Stanovisko inspekčního týmu:

V průběhu inspekční činnosti bylo patrné, že vzdělávací proces není jednotný, protože vzdělávání v obou třídách bylo zcela odlišné. V jedné třídě bylo vzdělávání kvalitní, souběžné působení učitelek v této třídě bylo dobře nastaveno, což přispívalo k pestré vzdělávací nabídce. Protikladem bylo vzdělávání ve druhé třídě, kde převažovalo frontální vzdělávání. Po celou dobu byla přítomna pouze jedna učitelka. Děti měly málo času na spontánní hry. Spontánní hry a řízené činnosti nebyly v rovnováze, jak ukládá RVP PV v kapitole 7.4 Organizace. Vzdělávání tak bylo nevyvážené a na děti byla kladena neúměrná zátěž.

Pedagogickou diagnostiku si vede každá třída rozdílně. Souběžné působení učitelek probíhá v každé třídě odlišně, stejně jako nastavení třídního plánování. Dále učitelky v obou třídách vydávaly svačiny i občedy, což není součástí jejich pracovní náplně, ale především se hlavně nemohly dostatečně věnovat dětem. Tato skutečnost se odehrála i při hospitaci, kdy učitelka odeslala děti na WC samotné, přičemž WC je vzdálené od třídy a začala ve třídě připravovat svačinu. V této oblasti přijal ředitel opatření už při inspekční činnosti, což je uvedeno v zápisu s ředitelem ze dne 6. 10. 2023. Negativem v organizaci a řízení mateřské školy bylo také zkracování doby odpočinku, a to v obou třídách. Toto také mělo negativní vliv na vzdělávání dětí. Dalším nedostatkem v organizaci také bylo to, že si rodiče nosí domů na vyprání ručníky a ložní prádlo dětí v rozporu se školským zákonem §180 (jedná se o provozní výdaj, který hradí zřizovatel). V tomto bodě ředitel také přijal okamžité opatření, protože škola má vlastní prádelnu.

Výše uvedené dokládá, že ve vedení mateřské školy chybí jednotnost, a dochází k chybám v organizaci i ve vzdělávání dětí.

Připomínkový výrok v inspekční zprávě je tímto potvrzen.

3. Ředitel školy v připomínkách k části na straně 5 k základní škole uvádí:

„Strana 5 – Slabé stránky (oblasti ke zlepšení) - Absence využití digitální techniky na 1. stupni ZŠ (4.2).

„Během úvodního setkání s týmem inspektorů nám bylo sděleno, že nemáme nic měnit a hodiny mají probíhat podle toho, jak jsou naplánované. Pedagogové nejen na 1. stupni tedy volili formy a metody tak, aby odpovídaly stanoveným cílům jednotlivých hodin. Ve vzorku hodin, které byly navštíveny, pak používali učitelé jiné pestré metody a formy, které vedly k úspěšnému rozvoji dovedností k učení (viz Konstatování inspekční zprávy v kapitole Hodnocení průběhu vzdělávání). Příprava byla tedy promyšlená a sledovala určité cíle. V daném kontextu nebylo efektivní uměle zařadit do sledovaných hodin digitální techniku. To ale neznamená, že ICT nebyla v přípravách učitelů na jiné hodiny, což dokazuje mimo jiné záznam v kalendáři rezervací tabletů, který byl inspektorům v rámci představení promyšlené organizace podmínek předveden – viz Závěr inspekční zprávy a příklady dobré praxe.

Je v tomto kontextu tedy logické a zřejmé, že úspěšnému využívání digitální techniky na 2. stupni v naší škole předchází její stejně promyšlené využívání na prvním stupni. Navíc o tom, že si naše škola zakládá na efektivním a smysluplném využíváním ICT během výuky na obou stupních základní školy svědčí i další skutečnosti. Například to, že za loňský školní rok byly tablety využity v cca 370 hodinách napříč oběma stupni školy (viz zprávy IROP). Navíc je každoročně práce s iPady (a obecně ICT) sledována během hospitační činnosti vedením školy (viz záznamy z těchto hospitací). Rovněž je dlouhodobým cílem naší školy, aby pedagogičtí pracovníci byli na podobnou práci dobře připraveni, což dokládá i Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kde je právě tato oblast uvedena v prioritách školy.

Pokud tedy bylo sledáno, že využití ICT na druhém stupni je příkladem inspirativním, v žádném případě nelze v kontextu s výše popsáním a na základě pár navštívených hodin mluvit o tom, že by využití ICT na 1. stupni bylo slabou stránkou školy.

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční tým provedl hospitační činnost ve všech třídách na 1. stupni. V 1., 2., 3. a ve 4. ročníku vykonal po dvou hospitačních a v 5. ročníku jednu hospitaci (celkem devět hospitačních záznamů). Jak vyplynulo z těchto hospitačních záznamů, tak v 77,8 % nebyla digitální technika vůbec použita, v 11,1 % byla využita jen částečně několika žáky a v 11,1 % byla aktivně využita. Z tohoto důvodu inspekční tým vyhodnotil tento stav jako slabou stránku (oblast ke zlepšení).

Připomínkový výrok v inspekční zprávě je tímto potvrzen

V inspekční zprávě stanovená lhůta 30 dnů k přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a povinnost ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření, zůstává nedotčena.

Mgr. Pavel Hudeček
vedoucí inspekčního týmu

Základní škola a Mateřská škola Dolní Rožínka

59251 Dolní Rožínka 1